

អត្ថបទ៖ ផូស៊ីលរកឃើញនៅភ្នំបាក់

ផូស៊ីលរកឃើញនៅភ្នំបាក់

ភ្នំបាក់ ជាស្ថានីយ៍ផូស៊ីលសត្វសមុទ្រមួយ ដែលក្រុមការងារបានទៅដល់កាលពីឆ្នាំ ២០១៩ និងឆ្នាំ២០២០។ ភ្នំនេះស្ថិតនៅក្នុងក្រុងសិរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ មានចំនុចនិយាមការ 272746-1503738។ ផ្នែកខាងលិចភ្នំនេះមានវត្តមួយនៅជើងភ្នំ និងមួយទៀតនៅខាងលើភ្នំ និងមានរូងភ្នំជាច្រើន។ ភ្នំបាក់ត្រូវបានដាក់ជាតំបន់បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ ភ្នំបាក់ ដែលមានអនុក្រឹតលេខ ៧១អនក្រ.បត ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០ ដែលមានទំហំដី៣៦ហិកតា។

ភ្នំបាក់ជាភ្នំថ្មកំបោរ តែមានដោយស្រទាប់ថ្ម និងដីជាច្រើនស្រទាប់លាយឡំ។ ភ្នំនេះត្រូវបានគេកកាយយកអាចម៍ដី ជ្រុងខាងកើត និងជ្រុងខាងត្បូង អស់ជាច្រើន(រូបលេខ១)។ ស្រទាប់ទាំងឡាយបានលេចចេញ ដែលអាចបញ្ជាក់អំពីការប្រែប្រួលនៃបរិស្ថានច្រើនដំណាក់កាល ពេលខ្លះអាចយល់ថាទឹកលិចជ្រៅ ពេលខ្លះជាកក់ ពេលខ្លះមានគ្រួសដែលទទួកទឹកហូរចូលខ្លាំងជាដើម (រូបលេខ២)។ សំណាកសត្វទាំងឡាយដែលយើងបានបង្ហាញពីមុនដូចនៅភ្នំកងវ៉ា មានការផ្លាស់ផ្លូវនិងប្រែប្រួលអាចពាក់ព័ន្ធបរិស្ថាន នៃការរស់នៅ ឬជម្រៅទឹកផងដែរ ទោះវាស្ថិតនៅក្នុងសម័យកាលប្រហាក់ប្រហែលគ្នាក៏ដោយ។ តំបន់ភ្នំបាក់នេះមានកំណត់សំគាល់ PLS ថ្មកំបោរសម័យ Permian Period មានអាយុកាល ២៥១-២៩៩លានឆ្នាំ។^១

យើងបានរកឃើញប្រភេទផូស៊ីលសត្វសមុទ្រជាច្រើននៅភ្នំបាក់នេះ មិនតិចជាង៣០ប្រភេទនោះទេ ដោយប្រភេទខ្លះយើងពុំទាន់កំណត់ថាជាប្រភេទអ្វីនៅឡើយដូចជា៖

- ១. ផូស៊ីលមួយប្រភេទមានលក្ខណៈដូចគ្រាប់អង្ករ Fusulinina^២ ខ្លះបានកកជាថ្ម និងខ្លះកប់ក្នុងដីខ្មៅនៅមានទ្រាយដើមនៅឡើយ(រូបលេខ៣) ហើយក៏អាចមានការច្រលំថាជាផូស៊ីលគ្រាប់អង្ករផងដែរ។ នៅក្នុងក្រុមពួកនេះក៏មានពួកផ្សេងដែលរកឃើញនៅទីនោះផងដែរ ដែលស្ថិតក្នុងគ្រួសារ Globigerinidae វាមានលក្ខណៈជាដុំមូលៗខ្លះក៏មាន

^១ General Department of Mineral Resource,2010, Geological Map of Cambodia
^២ <https://www.digitalatlasofancientlife.org/vc/foraminifera/>

អត្ថបទ៖ ផូស៊ីលរកឃើញនៅភ្នំបាក់

ជាប់គ្នា និងខ្លះក៏ជាប់គ្នា^៧ មានតូចមានធំ (រូបលេខ៤)។

២. ពពួកផ្កាថ្ម បានរកឃើញនៅផ្នែកខាងលើនៃកំពូលភ្នំ ផ្កាថ្មនេះកប់ជាប់នៅក្នុងថ្ម មានស្នាមក្រឡាធំៗ (រូបលេខ៥) ចង្កេះភ្នំពួកខ្លះបានកប់នៅក្នុងដីនិងអាចរកបានទាំងមូល (រូបលេខ៦)។ ផ្កាថ្មមួយប្រភេទដែលមានទំហំតូច ហៅថាផ្កាថ្មស្នែងត្រូវបានរកឃើញនៅ ស្រទាប់ជ្រៅមួយនៃភ្នំនេះផងដែរ(រូបលេខ៧) វាស្ថិតនៅជ្រៅជាងផ្កាថ្មមុន ពពួកនេះបាន ជួបប្រទះក្នុងជម្រៅ។ បើសិនយើងពិនិត្យលើស្រទាប់ដីវិញនោះពួកនេះមានវ័យកាន់តែ ចាស់ជាង២ប្រភេទមុន។

៣. ពពួក Brachiopods យើងបានរកឃើញពពួកនេះជាច្រើនប្រភេទ ពីកំពូលភ្នំបន្ត មកស្រទាប់ខាងក្រោមផងដែរ ក្រុមនេះខ្លះមានរូបរាងដូចងាវ វាផតកណ្តាល ស្រួច សងខាងមានរាងស្មើសំប៉ែត(រូបលេខ៨)។ ពួកនេះបានរកឃើញជាច្រើនប្រភេទតែក៏ មិនទាន់បានសិក្សានៅឡើយ។ ក្នុងនោះមានមួយប្រភេទហៅថាកាលីវ ជាសត្វសមុទ្រនៅ ក្នុងក្រុមនៃ Brachiopods ដែលរស់រានដល់រាល់ថ្ងៃក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើង (រូបលេខ៩)។

៤. ពពួក Bivalvia ដែលមានពពួកលាស ងាវ គ្រុំជាដើម យើងក៏បានជួបប្រទះមួយ ចំនួនផងដែរ តែសម្រាប់សម័យកាលនេះពួកនេះមិនសូវសម្បូរទេ។^៨ ផូស៊ីលដែលរក ឃើញ មានលក្ខណៈដូចពពួកសែល(រូបលេខ១០)។

៥. ពពួកខ្យងក៏រកបានជាច្រើនប្រភេទផងដែរ ដែលយើងមិនទាន់អាចកំណត់ឈ្មោះ ពួកវាបាននៅឡើយទេ។ វាមានពីទំហំទូចដល់ជាង១០ស.ម(រូបលេខ១១.១៣)។

៦. ពពួក Crinoids យើងបានជួបប្រទះពួកនេះនៅក្នុងស្រទាប់ដីជ្រៅ ចំណែកនៅ កំពូលភ្នំយើងមិនទាន់បានជួបប្រទះពពួកនេះនៅឡើយទេ(រូបលេខ១២)។

៧. ពពួក Ammonites ពពួកនេះមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលខ្យង ពួកនេះមាន តិចតួចនៅឡើយនៅស័កទី១ និងបន្តរីកចំរើននៅស័កទី២។^៩ យើងបានរកឃើញប្រភេទ នេះខ្លះដែរ នៅតំបន់នេះ(រូបលេខ១៥)។

^៧ <https://www.digitalatlasofancientlife.org/vc/foraminifera/>

^៨ <https://www.digitalatlasofancientlife.org/learn/brachiopoda/brachiopoda-vs-bivalvia/>

^៩ Miles Kelly, 2018, 6000 Awesome Facts, P.134.

អត្ថបទ៖ ផ្លូវស៊ីលរកឃើញនៅភ្នំបាក់

៨. ពពួក Bryozoa យើងបានជួបពពួកនេះនៅទីនោះផងដែរ ដែលមានលក្ខណៈដូចសំណាញ់ (រូបលេខ១៦)។

៩. ពពួក Sponges ពេលដែលនៅរស់មានទ្រង់ទ្រាយដូចទៅនឹងផ្កាថ្ម តែវាមានលក្ខណៈទន់ៗ ដូចអេប៉ុង(រូបលេខ១៧)។

មានប្រភេទជាច្រើនទៀតដែលយើងពុំទាន់អាចកំណត់អត្តសញ្ញាណពួកវាបាននៅឡើយ។ រួមសេចក្តីមកទីតាំងភ្នំបាក់ជាទីតាំងដែលមានអតីតកាលជាសមុទ្រចាស់។ តាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវថ្មីៗនេះភ្នំបាក់ជាស្ថានីយផ្លូវស៊ីលសត្វសមុទ្រដ៏ធំមួយ ទីតាំងនេះមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ឬសម្រាប់ធ្វើជាមន្ទីរព័ត៌មានស្តីអំពីផ្លូវស៊ីលសត្វសមុទ្រដែលចាំបាច់ត្រូវថែរក្សា។

រូបលេខ១១

រូបទី២

រូបលេខ៣

រូបលេខ២

រូបទី៥

រូបលេខ៦

រូបលេខ៧

រូបលេខ៨

រូបលេខ៩

រូបទី១០

រូបលេខ១១

រូបលេខ១២

រូបលេខ១៣

អត្ថបទដោយ៖ លីម វណ្ណច័ន្ទ

រូបទី១៤

រូបលេខ១៥

រូបលេខ១៦

រូបលេខ១៧